

КОРОНАВІРУС: ОХОРОНА ПРАЦІ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

*Шахворостова В. Д., студ. (гр. КА-77, ПСА КПІ ім. Ігоря Сікорського);
Праховнік Н. А., канд. техн. наук, доц. (каф. ОППЦБ КПІ ім. Ігоря Сікорського)*

Анотація. У роботі розглянуто негативні фактори впливу на роботу лікарів за умов пандемії коронавірусу в Україні. Наведено стратегії їх рішення.

Ключові слова: охорона праці, біологічна загроза, біологічна безпека.

Abstract. The negative factors of influence on work of doctors in the conditions of a pandemic of a coronavirus in Ukraine are considered. Strategies for their solution are given.

Keywords: occupational safety and health, biological threat, biological security.

Вступ. Нинішня ситуація, що склалась не лише в Україні, але й у світі в цілому, ставить перед людством новий виклик у вигляді питання: як забезпечити охорону праці у теперішніх умовах для представників найбільш вразливих професій? Без сумніву, це одна із нагальних проблем на порядку денному, проте незважаючи на нагальність, жодна країна так і не вивела «формулу успіху» у збереженні здоров'я особливо важливих спеціалістів. Так, наприклад, у 2002-2003 роках під час спалаху SARS 21% усіх підтверджених випадків зараження у світі випало саме на долю медперсоналу [1].

Аналіз стану питання. Беззаперечно, і нині найвагомішими є саме медичні працівники, однак, як не дивно, вони найбільше і потерпають в умовах, що склалися. Наприклад, у Іспанії кількість хворих лікарів уже перевищило позначку у 26 тисяч, що становить 15% від усіх хворих [2]. На жаль, експерти не гарантують, що подібна ситуація омине Україну. Проаналізувавши дані, бачимо, що кількість інфікованих серед медичного персоналу невпинно зростає з кожним днем, тому цілком можливо, що найгірші побоювання справдяться. Однак, слід не панікувати, а зрозуміти чому перебіг подій відбувається таким чином і охарактеризувати шляхи вирішення даної проблеми, адже саме зараз кожен лікар цінується як ніколи.

Метою даного дослідження є аналіз умов праці лікарів за нинішніх обставин в Україні.

Методики, матеріали і результати досліджень. По-перше, неабиякий фактор у зараженні грає так зване вірусне навантаження. За словами спеціалістів, це головним чином пояснюється концентрацією вірусу навколо медиків. Чим вища концентрація вірусу, тим тяжча форма пов'язаного з ним захворювання і більш заразним є пацієнт [3]. Оскільки медичний персонал знаходяться у безпосередній близькості до інфікованих, вони схильні не просто до зараження, а і отримання вірусу у значних дозах. «Імунна система навіть здорової людини насилу бореться з вірусами. Чим більше вірусу в організм потрапило, тим сильніша буде боротьба між ним та імунітетом, - каже професор Барклай. – Якщо проводити експерименти на тваринах, заражуючи їх різними

дозами вірусу, то найтяжчий стан буде у тих, кому ввели найбільшу дозу» [1]. Зменшити вплив вірусного навантаження можливо за умови зменшення кількості пацієнтів на одного лікаря, скорочення робочого дня, дезінфекції палат і місць перебування лікарів, кварцування тощо. Очевидно, не всі пункти можливо втілити в життя за нинішніх умов, проте посилена дезінфекція та кварцування позитивно вплинуть на загальний вірусний фон.

По-друге, брак засобів індивідуального захисту (ЗІЗ) сприяє зараженню. Очевидно, що даний фактор грає на користь поширення коронавірусу, однак не на користь лікарів. Подібне явище – справжня криза не лише у системі охорони здоров'я, але й негативний прояв, що цілком суперечить поняттю «охорона праці» [4]. Так, наприклад, лікарі та медсестри у Зімбабве оголосили страйк на знак протесту проти нестачі ЗІЗ у момент, коли країна потребує їх найбільше. Однак, схожа проблема – це не лише реальність країн третього світу, але й цілком заможних європейський сусідів [5]. Так, французькі колеги подали до суду на владу, оскільки, за їх словами, вона не дала розпорядження про нарощування виробництва медичних масок, що у свою чергу поставило під загрозу самих медиків. У Великобританії виконавчий директор конфедерації працівників охорони здоров'я Ніл Діксон заявив, що нестача ЗІЗ підриває довіру лікарів і медсестер до системи у цілому. Очевидно, подібна проблема не оминула Україну: спостерігається нестача від банальних медичних масок до таких важливих у даний момент часу захисних костюмів високого ступеню захисту. На жаль, вирішення даного негативного фактору є малоімовірним для держави за теперішніх умов, оскільки спостерігаємо нестачу обладнання типу ШВЛ і ЕКМО, тож пріоритет лише один – порятунок хворих, у той час як безпека лікарів для можновладців питання не на часі [6].

По-третє, теперішні події згубно впливають на психічний стан людей, особливо медичних працівників, які перебувають під безпосереднім психологічним тиском того, що відбувається на роботі та реальне оцінювання нарощування масштабів пандемії. Тож перебуваючи в епіцентрі інфекції, лікарі та медсестри відчувають страх та тривогу за безсилість перед хворобою у пацієнтів з тяжким протіканням захворювання [7]. Також у медичного персоналу є побоювання за здоров'я власне та своїх близьких. Така реакція є цілком здоровою та передбачуваною для людства за нинішніх подій. Зменшити негативний прояв для психіки можна завдяки сприятливим умовам у сім'ї спеціалістів, консультацій з професіоналами відповідного профілю, підбору заспокійливих лікарських засобів, що позитивно вплинуть на стан потерпілих.

Висновки. Таким чином, наразі маємо справжній виклик для людства. Тож тільки від нашої підготовки та реакції залежить вийдемо ми з цього протистояння переможцями з мінімальною кількістю жертв чи зазнаємо поразку в боротьбі з вірусом.

Література

1. Коронавирус: как заражаются медики и почему они болеют в особенно тяжелой форме : веб-сайт. URL: <https://www.bbc.com/russian/features-52112233> (дата звернення: 30.04.2020).

2. Пандемія коронавірусу. В Іспанії число інфікованих медиків перевищило 26 тисяч : веб-сайт. URL: <https://nv.ua/ukr/world/countries/koronavirus-ispaniya-skilki-likariv-zarazilisya-ostanni-novini-50082086.html> (дата звернення: 30.04.2020).

3. Угроза иммунитету. Ученые объяснили, как связаны коронавирус и ВИЧ-инфекция : веб-сайт. URL: <https://nv.ua/health/medicine/koronavirus-i-vich-kak-sovid-19-ubivaet-immunnuyu-sistemu-poslednie-novosti-50081971.html> (дата звернення: 30.04.2020).

4. Охорона праці. : веб-сайт. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9E%D1%85%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BD%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96 (дата звернення: 30.04.2020).

5. П Боротьба з коронавірусом: чи сумісні жорсткі заборони з демократією? : веб-сайт. URL: <https://www.dw.com/uk/borotjba-z-koronav%D1%96rusom-chi-sum%D1%96sn%D1%96-zhorstk%D1%96-zaboroni-z-demokrat%D1%96jeju/a-53118897?maca=ukr-rss-ukrnet-ukr-all-3816-xml> (дата звернення: 30.04.2020).

6. Реакцию Зеленского на коронавирус считают эффективной 55% - опрос Рейтинга : веб-сайт. URL: <https://news.liga.net/politics/news/reaktsiyu-zelenskogo-na-koronavirus-schitayut-effektivnoy-55---opros-reytinga> (дата звернення: 30.04.2020).

7. Статистика коронавируса в мире на 14 апреля: число подтвержденных случаев приблизилось к 2 млн : веб-сайт. URL: https://focus.ua/world/453714-statistika_koronavirusa_v_mire_na_14_aprelia_chislo_podtverzhdennykh_sluchaev__192_milliona (дата звернення: 30.04.2020).